

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 10 lutego 2025 r.

ZRN.422.1.2025.RR

(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowna Pani
dr Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani
Katarzyna Kotula
Ministra ds. Równości

Szanowne Pani Ministry,

uprzejmie informuję, że zapoznałam się z treścią pisma z 4 stycznia 2024 roku, podpisanego przez Panią Agnieszka Tuderek-Kuleta, Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Ministerstwie Zdrowia (znak pisma: DBR.520.1.103.2023.DK), kierowanego do Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy, a przesłanego m.in. do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Ministerstwo Zdrowia wskazało, że sytuacja stwarzająca zagrożenie (przewidziana w artykule 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) nie jest tożsama z faktycznym wystąpieniem stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego, w którym to stanie pomocy udziela Państwowe Ratownictwo Medyczne. Zatem w ocenie resortu zdrowia Zespoły Ratownictwa Medycznego nie powinny być wzywane wyłącznie w celu oceny stanu zdrowia dziecka przebywającego pod opieką nietrzeźwych rodziców lub też w celu towarzyszenia odebraniu dziecka z rodziny na podstawie artykułu 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.). Realizacja tego rodzaju zadań,

jak określone w art. 12a ww. ustawy, powinna odbywać się poza systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 652), który został stworzony w celu realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Z treści ww. pisma Departamentu Bezpieczeństwa Ministerstwie Zdrowia można wnioskować, że wezwanie pogotowia ratunkowego w sytuacji umieszczenia dziecka poza rodziną, w trybie artykułu 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, możliwe będzie jedynie w sytuacji wystąpienia u uczestnika interwencji stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego, a zatem w sytuacji, gdy np. u dziecka zaistnieje stan polegający na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie pojawieniu się objawów pogarszania zdrowia, którego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie funkcji organizmu lub uszkodzenie ciała lub utrata życia, wymagający podjęcia natychmiastowych medycznych czynności ratunkowych i leczenia.

Uwzględniając powyższe powstała sytuacja, w której konieczne stało się zapewnienie, przy realizacji zadań z artykułu 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, udziału lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarką również w sytuacji, gdy dyspozytor medyczny po przeprowadzeniu wywiadu medycznego, nie zakwalifikuje, na podstawie zgłoszonych objawów, stanu zdrowia dziecka jako stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W mojej ocenie udział przedstawiciela jednego z ww. zawodów medycznych powinien być zapewniony w każdej sytuacji wymagającej nagłego umieszczenia dziecka poza rodziną, nie tylko ze względu na konieczność oceny stanu zdrowia małego, ale również ze względu na fachową wiedzę i doświadczenie jakimi dysponuje taka osoba, a które mogą być niezwykle cenne przy podejmowaniu powyższej decyzji.

Konieczne jest zatem ustalenie na jakich zasadach i skąd osoby wykonujące zawód medyczny są wzywane do interwencji tj. czy to są osoby mające podpisaną umowę z jednostką pomocy społecznej do zabezpieczenia tego typu działań na wniosek pracownika socjalnego; czy to są to osoby z określonej jednostki np. z najbliższego podmiotu leczniczego.

Zasadne wydaje się również określenie czynności jakie wezwany lekarz, ratownik medyczny lub pielęgniarka powinni podjąć, zwłaszcza czy każdorazowo konieczne jest przeprowadzenie badania dziecka oraz określenie w jakich warunkach to badanie powinno przebiegać.

Mając powyższe na uwadze powołując się na treść art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 292) proszę Panią Ministrę o przekazanie informacji, jakie działania zostały podjęte przez kierowane przez Panie resorty, celem zapewnienia każdorazowego udziału przedstawiciela jednego z zawodów medycznych, wymienionych w artykule 12a ust 3 i ust 4a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka